

Tekst: Tim Janssens Beeld: VLARIO

VLARIO stelt Code van goede praktijk voor assetmanagement voor

Op 6 september vond in Etten-Leur (NL) een Vlaams-Nederlandse studiedag omtrent assetmanagement plaats. Voor VLARIO, dat het evenement organiseerde in samenwerking met Stichting RIONED en VLARIO, de perfecte gelegenheid om vier jaar na de Code van goede praktijk voor riolering de langverwachte opvolger op de wereld los te laten: de Code van goede praktijk voor assetmanagement.

'Assetmanagement is onontbeerlijk voor iedere gemeente of rioleringsbeheerder die de kwaliteit en de waarde van zijn of haar rioleringsstelsel wil optimaliseren'

Het centrale onderwerp van de studiedag van VLARIO en RIONED in Etten-Leur assetmanagement, een begrip dat deze dagen ook in de infrastructuur- en rioleringssector alomtegenwoordig is.

De studiedag kon rekenen op veel belangstelling, zowel van Vlaamse als Nederlandse zijde.

Na een succesvolle eerste editie in 2015 organiseerden VLARIO en Stichting RIONED ook dit jaar weer een gezamenlijke studiedag voor het Vlaamse en Nederlandse rioleringswezen, met als doel de uitwisseling van kennis, expertise en best practices. Dat het centrale onderwerp ditmaal assetmanagement was, mocht op zich niet verbazen. De term is niet enkel alomtegenwoordig bij bedrijven en vastgoedorganisaties, maar ook in de infrastructuur- en rioleringssector. "Het modewoord van 2015", beweren sommigen zelfs. Wat er ook van zij: assetmanagement – of doordacht en kostenefficiënt langetermijnbeheer van infrastructuurelementen – is onontbeerlijk voor iedere gemeente of rioleringsbeheerder die de kwaliteit en de waarde van zijn of haar rioleringsstelsel wil optimaliseren. Een premisse die eens te meer bewezen werd op deze studiedag in Etten-Leur.

MAXIMAAL RESULTAAT MET MINIMALE MIDDELEN

Na het welkomstwoord van Hans Gaillard, voorzitter van Stichting RIONED, kreeg Danny Verhulst meteen de eer om de nieuwe Code van goede praktijk voor assetmanagement in primeur voor te stellen. Danny Verhulst is voorzitter van VLARIO-werkgroep 7 omtrent 'beheer van het rioleringsstelsel'. Op de afgelopen VLARIO-dag hield hij in dezelfde hoedanigheid reeds een streng, maar rechtvaardig pleidooi voor assetmanagement en preventieve onderhoudsinspanningen. "De huidige onderhoudsratio bedraagt 0,27 % (streefdoel: 0,65 %) en de afschrijvingsratio 0,47 % (streefdoel: 1,3 %). Kortom: we doen niet wat we moeten doen.

Er hangt een financieel risico boven ons hoofd en de kosten nemen exponentieel toe. We moeten het hoogste rendement halen uit de beschikbare financiële middelen, want de financieel-juridische risico's zijn te groot om nog uitstel toe te laten", luidde het toen. Verhulst kondigde na deze rake woorden aan dat VLARIO in de nabije toekomst onder meer een Code van goede praktijk voor assetmanagement zou lanceren. Een ambitie die effectief gestalte kreeg op deze Vlaams-Nederlandse studiedag in Etten-Leur. Maximaal resultaat met minimale middelen, dat is de achterliggende filosofie van elk goed assetmanagementbeheer. Een proactieve houding is cruciaal, want zoals Verhulst eerder ook al aangaf op de VLARIO-dag: "Niets doen is veel te duur. Een riolering aanleggen in een noodsituatie is 20 tot 30 procent kostelijker dan wanneer het op een structurele en geplande manier gebeurt. Kortom: passiviteit leidt tot onaantoonbare gevolgschade en een onverantwoorde meerkost! Een verplicht onderhoudsplan vanaf de ontwerpfase en een actieplan voor probleemsituaties zijn een absolute must."

RANGSCHIKKING MET KRITICITEITSCIJFERS

Aldus werd de Code van goede praktijk voor riolering grondig herbekeken en herwerkt tot een Code van goede praktijk voor assetmanagement. Achterhalen in welke toestand een riolering zich bevindt – met behulp van een goed gestoffeerd inspectieplan – is daarbij de eerste stap. "Het komt erop aan om keuzes te maken en prioriteiten te stellen op basis van een objectieve methodiek en doordachte risicobepaling", aldus Danny Verhulst. "Aan elk onderdeel

van het rioleringsnet kennen we een criticiteitswaarde toe, rekening houdend met de faalkans en het economische, ecologische en maatschappelijke gevolgschaderisico. We kwantificeren hierbij heel wat parameters: materiaal van de leiding (gecombineerd met leeftijd), toestand van de infrastructuur (gekende historiek en bevindingen bij vroegere inspecties), verkeersbelasting, zettingsgevoeligheid, aanwezigheid van bomen, type afvalwater en type onderdeel (de uitmonding van een persleiding heeft bijvoorbeeld een hogere faalkans). Nadien verwerken we deze parameters in een rekenmodel, wat uiteindelijk uitmondt in één allesomvattend criticiteitscijfer. Door dat te vergelijken met de cijfers van andere rioleringen en een algemene rangschikking op te maken, kunnen we op een gedegen manier onze prioriteiten bepalen."

INTEGRAAL RIOLERINGSBEHEER

De Code van goede praktijk voor assetmanagement mikt overduidelijk op de lange termijn. Structureel en allesomvattend zijn de kernwoorden. In hun meerjarenplannen moeten gemeentes en rioleringsbeheerders immers niet enkel focussen op onderhoud en herstelling, maar ook op vervangingsinvesteringen en reinigungsacties. Met andere woorden: de Code van goede praktijk voor assetmanagement stimuleert tot de ontwikkeling van een integraal rioleringsbeheer.

Dat dit wel degelijk zijn vruchten afwerpt, kregen we te horen van de andere sprekers op deze studiedag. Zo illustreerde Theo Sangoets van de gemeente Dordrecht aan de hand van twee uitstekende voorbeelden – over pompgemalenonderhoud en een afweging tussen relining of vervanging van de riolering onder het Sumatraplein – dat assetmanagement niet enkel de efficiëntie verhoogt, maar ook de kosten sterk reduceert en de transparantie van het algemene rioleringsbeheer vergroot (keuzes worden zichtbaar beargumenteerd). Ook de uiteenzetting omtrent het Structureel Asset Management Plan van Rotterdam van gemeentelijk assetmanager Wim van der Meer toonde aan dat integraal rioleringsbeheer een grote meerwaarde biedt: "Het brengt de onderhoudsbehoefte uitstekend in kaart en laat ons bovendien toe om onze investeringen optimaal af te stemmen op het beheer van andere assets", aldus van der Meer. "En vooral: het geeft ons rust. Het is heerlijk om te weten waar de komende tien jaar de problemen en de opportuniteiten liggen."

Mooie woorden die verder bekrachtigd werden via de daaropvolgende toelichting van de Nederlandse Handreiking assetmanagement stedelijk water en de praktisch georiënteerde workshops die in de namiddag plaatsvonden. Het moge duidelijk zijn: assetmanagement is actueler dan ooit. Op naar de concrete implementatie van de nieuwe Code van goede praktijk. ■